NN 75/2020 (1.7.2020.), Pravilnik o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom visoke razine opasnosti

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA

1450

Na temelju članka 4. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti (»Narodne novine«, br. 80/2013, 14/2014, 32/2019), ministar gospodarstva, poduzetništva i obrta donosi

PRAVILNIK

O PREGLEDIMA I ISPITIVANJU OPREME POD TLAKOM VISOKE RAZINE OPASNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Područje primjene i nazivi

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom propisuju postupci za stavljanje opreme pod tlakom visoke razine opasnosti u uporabu te postupci i rokovi pregleda i ispitivanja iste tijekom vijeka uporabe.

(2) Ovaj Pravilnik notificiran je u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241 od 17. rujna 2015., str. 1.).

(3) Nazivi koji se upotrebljavaju u smislu odredbi ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1. *»Oprema pod tlakom«* je sva ona oprema na koju se odnose;

a) Pravilnik o tlačnoj opremi (»Narodne novine«, broj 79/2016),

b) Pravilnik o jednostavnim tlačnim posudama (»Narodne novine«, broj 27/2016),

c) kao i sva ostala oprema koja je proizvedena i stavljena u uporabu prema propisima za tlačnu opremu koji su bili na snazi prije gore navedenih Pravilnika.

2. *»Oprema pod tlakom visoke razine opasnosti«* je sva ona oprema iz točke 1. ovoga stavka koja, kada je u uporabi, može predstavljati povećanu opasnost po sigurnost ljudi, okoliša i imovine.

3. *»Vlasnik«* je fizička ili pravna osoba sa sjedištem, odnosno prebivalištem ili boravištem u Republici Hrvatskoj koja je nositelj prava vlasništva nad opremom pod tlakom i koja ujedno može biti i korisnik opreme pod tlakom.

4. *»Korisnik«* je fizička ili pravna osoba sa sjedištem, odnosno prebivalištem ili boravištem u Republici Hrvatskoj koja za svoje potrebe upotrebljava opremu pod tlakom u svrhu za koju je namijenjena.

5. *»Inspekcijsko tijelo vrste A«* je pravna osoba akreditirana prema harmoniziranoj normi kojom se utvrđuju opći zahtjevi za rad različitih vrsta tijela koja provode inspekciju i koja djeluje kao neovisno tijelo u svojstvu treće strane.

6. *»Inspekcijsko tijelo vrste B«* je pravna osoba akreditirana prema harmoniziranoj normi kojom se utvrđuju opći zahtjevi za rad različitih vrsta tijela koja provode inspekciju i koje djeluje samo unutar pravne osobe ili grupacije čiji je sastavni dio.

7. *»Ovlašteno inspekcijsko tijelo«* je tijelo iz točke 5. ili 6. ovoga stavka koje je steklo pravo i preuzelo obavezu za provedbu postupaka pregleda i ispitivanja opreme pod tlakom na temelju rješenja ministra nadležnog za gospodarstvo.

8. *»Izvođač pripreme za ispitivanje aparata za gašenje požara i boca za opremu za disanje«* je pravna/fizička osoba stručno osposobljena i opremljena za obavljanje poslova pripreme za ispitivanje aparata za gašenje požara i boca za opremu za disanje.

9. *»Evidencija opreme pod tlakom«* je popis opreme pod tlakom visoke razine opasnosti u uporabi.

10. »Nadležno *inspekcijsko tijelo«* je središnje tijelo državne uprave koje u okviru svog djelokruga provodi nadzor nad provedbom ovoga Pravilnika.

11. *»Dokumentacija opreme pod tlakom«* je skup dokumenata koji sadrži sve podatke potrebne za identifikaciju opreme pod tlakom visoke razine opasnosti, tehničku dokumentaciju i podatke o svim aktivnostima i zahvatima na predmetnoj opremi tijekom njezine uporabe.

12. *»Harmonizirana norma«* je norma dostupna javnosti koja je usuglašena među zemljama članica Europske Unije i koju je prihvatilo hrvatsko nacionalno normirno tijelo.

Razvrstavanje opreme pod tlakom

Članak 2.

(1) Prije prvog stavljanja u uporabu oprema pod tlakom se obzirom na opasnosti po sigurnost ljudi, okoliša i imovine, razvrstava u dvije razine opasnosti:

– Oprema pod tlakom niske razine opasnosti,

– Oprema pod tlakom visoke razine opasnosti.

(2) Razvrstavanje opreme pod tlakom provodi se prema kategoriji opreme pod tlakom, grupi fluida te radnim karakteristikama u skladu sa zahtjevima propisanim u Dodatku I. ovoga Pravilnika.

(3) Razvrstavanje opreme pod tlakom, na zahtjev vlasnika, provodi ovlašteno inspekcijsko tijelo.

(4) Kada se oprema pod tlakom visoke razine opasnosti više ne koristi na tlaku pri kojem se razvrstava u opremu pod tlakom visoke razine opasnosti, sukladno dijagramima u Dodatku I., vlasnik može zatražiti od ovlaštenog inspekcijskog tijela prevođenje opreme visoke razine opasnosti u opremu niske razine opasnosti. U tom slučaju potrebno je prilagoditi ventile sigurnosti, izraditi odgovarajuću dokumentaciju, odjaviti opremu i o tome obavijestiti ministarstvo nadležno za gospodarstvo.

Tijela za preglede i ispitivanja

Članak 3.

(1) Provedbu postupaka iz članaka 6., 11., 12., 13., 14. i 15. ovoga Pravilnika mogu obavljati ovlaštena inspekcijska tijela na temelju rješenja ministra nadležnog za gospodarstvo ukoliko ispunjavaju kriterije propisane u Dodatku VII. ovoga Pravilnika.

(2) Tijelo iz stavka 1. ovoga članka ispunjava kriterije iz Dodatka VII. ovoga Pravilnika ukoliko je akreditirano prema odgovarajućoj harmoniziranoj normi za inspekcijska tijela.

(3) Ministar nadležan za gospodarstvo ukinut će rješenje ako utvrdi da tijelo iz stavka 1. ovoga članka više ne zadovoljava kriterije iz stavka 1. ovoga članka ili svoje zadaće ne obavlja u skladu s odredbama ovog Pravilnika.

(4) Nadzor nad radom i zadovoljavanjem kriterija za tijela iz stavka 1. ovoga članka provodi ministarstvo nadležno za gospodarstvo.

(5) Ovlaštenom inspekcijskom tijelu dodjeljuje se broj ovlaštenja koji se sastoji od oznake PP, rednog broja koji određuje ministarstvo nadležno za gospodarstvo po redoslijedu otvaranja spisa počevši od 01 i broja godine upisa. Između oznake PP i rednog broja te između rednog broja i broja godine upisa stavlja se crtica (-). Jednom dodijeljeni broj neće se mijenjati niti će se nakon prestanka važenja odobrenja dodjeljivati drugoj pravnoj osobi.

(6) Ministarstvo nadležno za gospodarstvo vodi i obnavlja popis ovlaštenih inspekcijskih tijela te ga objavljuje na svojoj službenoj web-stranici.

II. OBVEZE GOSPODARSKIH SUBJEKATA

Obveze vlasnika / korisnika opreme pod tlakom visoke razine opasnosti

Članak 4.

(1) Vlasnik/korisnik opreme pod tlakom visoke razine opasnosti odgovoran je u cijelosti za njezin siguran rad tijekom uporabe kao i za provođenje pregleda i ispitivanja opreme pod tlakom visoke razine opasnosti.

(2) Vlasnik opreme pod tlakom visoke razine opasnosti dužan je odabranom ovlaštenom inspekcijskom tijelu dati zahtjev za prvi pregled opreme pod tlakom prije njezinog stavljanja u uporabu. Zahtjevu za prvi pregled prilažu se:

– Podaci o korisniku

– Isprave o sukladnosti opreme pod tlakom s bitnim sigurnosnim zahtjevima iz jednog od pravilnika navedenih u članku 1. stavku 3. ovoga Pravilnika

– Tehnička dokumentacija dobivena od proizvođača predmetne opreme pod tlakom, kako je definirano u točki 3.4. Dodatka I. Pravilnika o tlačnoj opremi (»Narodne novine«, broj 79/2016)

– Tehnička dokumentacija tehnološke cjeline u kojoj se predmetna oprema pod tlakom nalazi, ukoliko je primjenjivo

– Podaci o sigurnosnom priboru i pripadajuće isprave u sukladnosti.

(3) Vlasnik/korisnik opreme pod tlakom visoke razine opasnosti dužan je prijaviti odabranom ovlaštenom inspekcijskom tijelu svaku promjenu podataka iz evidencijskog lista koja se odnosi na opremu pod tlakom.

(4) Vlasnik opreme pod tlakom visoke razine opasnosti dužan je u slučaju promjene korisnika, novom korisniku predati svu dokumentaciju predmetne opreme pod tlakom.

(5) Vlasnik opreme pod tlakom visoke razine opasnosti dužan je voditi skupni popis opreme pod tlakom u svom vlasništvu.

(6) Korisnik opreme pod tlakom visoke razine opasnosti dužan je voditi skupni popis opreme pod tlakom koju ima u uporabi.

(7) Vlasnik/korisnik opreme pod tlakom visoke razine opasnosti obvezan je dostaviti odabranom ovlaštenom inspekcijskom tijelu zahtjev za obavljanje periodičkih pregleda i ispitivanju opreme pod tlakom prema zahtjevima iz ovoga Pravilnika. Zahtjev se mora dostaviti pravovremeno, prije isteka propisanog roka za periodičke preglede opreme u uporabi, a za novu opremu prije provedbe prvog pregleda prije stavljanja u uporabu.

(8) Vlasnik/korisnik opreme dužan je čuvati tehničku dokumentaciju proizvođača, održavanja, ispitivanja, sanacija i rekonstrukcija opreme pod tlakom do njenog trajnog stavljanja izvan uporabe.

(9) Prestankom uporabe opreme pod tlakom korisnik, ukoliko nije vlasnik, je dužan svu tehničku dokumentaciju proizvođača, održavanja, ispitivanja i sanacija opreme predati vlasniku.

(10) Vlasnik/korisnik opreme dužan je opremu pod tlakom staviti privremeno van uporabe kada ovlašteno inspekcijsko tijelo prilikom pregleda utvrdi nedostatke na opremi koji bitno utječu na sigurnost ljudi, opreme ili okoliša.

(11) Nakon trajnog stavljanja opreme pod tlakom izvan uporabe vlasnik je dužan opremu pod tlakom adekvatno zbrinuti i odjaviti. Potvrdu o adekvatnom zbrinjavanju i stavljanju opreme van uporabe vlasnik je dužan dostaviti ovlaštenom inspekcijskom tijelu.

(12) Kada su vlasnik i korisnik opreme pod tlakom različite pravne ili fizičke osobe, uvjeti vezani uz raspodjelu odgovornosti za provedbu ovog Pravilnika pri uporabi opreme pod tlakom moraju biti utvrđeni međusobnim ugovorom.

Obveze ovlaštenih inspekcijskih tijela

Članak 5.

(1) Ovlaštena inspekcijska tijela moraju svoje zadaće obavljati u skladu s odredbama ovog Pravilnika.

(2) U cilju ujednačenog postupanja ovlaštenih inspekcijskih tijela prilikom provođenje pregleda i ispitivanja opreme pod tlakom, ministarstvo objavljuje tehničke upute i preporuke za provođenje aktivnosti periodičkih pregleda i ispitivanja opreme pod tlakom.

(3) Prilikom pregleda opreme pod tlakom, ovlašteno inspekcijsko tijelo mora provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti za rad predmetne opreme pod tlakom propisani od strane proizvođača i oni iz tehničke dokumentacije tehnološke cjeline te u kolikoj mjeri eventualna odstupanja utječu na ispunjavanje bitnih sigurnosnih zahtjeva propisanih za tu opremu.

(4) Nakon svakog pregleda ovlašteno inspekcijsko tijelo sastavlja izvještaj o provedenim radnjama i nalazima u dva primjerka. Jedan primjerak dostavlja vlasniku/korisniku, a drugi primjerak zadržava za sebe. Ukoliko su uz preglede rađena ispitivanja, ista moraju biti navedena u izvještaju i dokumentirana.

(5) Vlasnik/korisnik dužan je presliku izvještaja iz stavka 4. ovoga članka dostaviti, na zahtjev, nadležnom inspekcijskom tijelu.

(6) Ukoliko je pregled zadovoljio zahtjeve ovoga Pravilnika ovlašteno inspekcijsko tijelo ovjerava Očevidnik pregleda opreme pod tlakom visoke razine opasnosti iz Dodatka IV. ovog Pravilnika.

(7) Ukoliko ovlašteno inspekcijsko tijelo prilikom pregleda utvrdi nedostatke na opremi pod tlakom koji ne ugrožavaju sigurnost ljudi, imovine i okoliša, ono o tome pismeno izvješćuje vlasnika/korisnika koji je dužan te nedostatke ukloniti u zadanom primjerenom roku.

(8) Ako vlasnik/korisnik opreme pod tlakom ne otkloni utvrđene nedostatke iz stavka 7. ovoga članka u zadanom roku i nastavi koristiti opremu, ovlašteno inspekcijsko tijelo mora o tome obavijestiti i nadležno inspekcijsko tijelo.

(9) Ukoliko ovlašteno inspekcijsko tijelo prilikom pregleda utvrdi nedostatke na opremi koji bitno utječu na sigurnost ljudi, opreme ili okoliša, o tome sastavlja pismeno izvješće sa zapisom da oprema ne smije biti u uporabi. Navedeno izvješće vlasnik/korisnik opreme pod tlakom treba potvrditi potpisom, čime dokazuje da je upoznat s utvrđenim nedostatcima i preuzima odgovornost za daljnje postupanje s opremom.

(10) Ukoliko vlasnik/korisnik odbije potpisati izvješće iz stavka 9. ovoga članka, ovlašteno inspekcijsko tijelo o tome obavješćuje nadležno inspekcijsko tijelo.

(11) Kod privremenog stavljanja van uporabe ovlašteno inspekcijsko tijelo treba opremu pod tlakom zapečatiti, kako bi se izbjegla njezina daljnja uporaba, a prethodno utvrditi da je oprema konzervirana.

(12) Kada od vlasnika opreme pod tlakom zaprimi dokumentaciju o trajnom stavljanju opreme van uporabe, ovlašteno inspekcijsko tijelo mora provjeriti provedene radnje te dostaviti Evidencijski list i dokument o adekvatnom zbrinjavanju opreme ministarstvu nadležnom za gospodarstvo.

(13) Ovlašteno inspekcijsko tijelo dužno je dva puta godišnje izvještavati ministarstvo nadležno za gospodarstvo o obavljenim pregledima opreme pod tlakom visoke razine opasnosti u elektroničkom obliku. Izvješće treba sadržavati evidencijski broj opreme, podatke o vlasniku i korisniku, vrsti i namjeni opreme, vrsti i datumu provedenog pregleda te zaključnu ocjenu.

III. PREGLEDI OPREME POD TLAKOM VISOKE RAZINE OPASNOSTI

Prvi pregled opreme pod tlakom visoke razine opasnosti

Članak 6.

(1) Prije provedbe prvog pregleda oprema pod tlakom treba biti razvrstana s obzirom na razinu opasnosti.

(2) Prvi pregled, u okviru postupka stavljanja opreme pod tlakom u uporabu obavlja ovlašteno inspekcijsko tijelo koje prije prvog pregleda mora ispuniti Evidencijski list opreme pod tlakom visoke razine opasnosti, iz Dodatka IV. ovog Pravilnika.

Tom prilikom ovlašteno inspekcijsko tijelo mora provjeriti sljedeće:

– Isprave o sukladnosti opreme pod tlakom, sklopova te sigurnosnog i tlačnog pribora s bitnim sigurnosnim zahtjevima i tehničku dokumentaciju za predmetnu opremu dostavljenu od proizvođača

– Ispunjenje zahtjeva za postavljanje, stavljanje u uporabu, rad i održavanje predmetne opreme pod tlakom.

– Sukladnost postavljanja opreme pod tlakom sa zahtjevima proizvođača.

– Sukladnost postavljanja sigurnosnog pribora sa zahtjevima proizvođača.

– Stanje vanjskih površina opreme pod tlakom s obzirom na moguća oštećenja.

– Dokumentaciju tehnološke cjeline /izvedbeni projekt (ukoliko je primjenljivo) u čijem je sastavu oprema pod tlakom, osim za opremu kompletiranu za uporabu.

(3) Ovlašteno inspekcijsko tijelo će tražiti i druge preglede i ispitivanja, ako smatra potrebnim, za davanje sigurnosno tehničke ocjene funkcionalne cjeline u koju je ugrađena oprema pod tlakom visoke razine opasnosti. Pri tome ovlašteno inspekcijsko tijelo ne smije tražiti ponavljanje ispitivanja koja su provedena u fazi ocjenjivanja sukladnosti za pojedine komponente funkcionalne cjeline, odnosno izuzet će u tom slučaju komponente za koje je provedeno ocjenjivanje sukladnosti.

(4) Kad je prvi pregled zadovoljio, ovlašteno inspekcijsko tijelo izdaje i ovjerava vlasniku/korisniku Očevidnik pregleda opreme pod tlakom visoke razine opasnosti iz Dodatka IV. ovoga Pravilnika i sastavlja izvještaj.

(5) Kod boca za opremu za disanje, kada je prvi pregled zadovoljio, ovlašteno inspekcijsko tijelo na boce stavlja svoj znak i sastavlja izvještaj.

(6) Kod aparata za gašenje požara smatra se da je prvi pregled obavljen ako je provedeno ocjenjivanje sukladnosti od strane prijavljenog tijela i aparat nosi oznaku CE.

(7) Oprema pod tlakom ne smije se staviti u uporabu prije nego što je obavljen prvi pregled prema stavku 2. ovoga članka i ovjerena pripadajuća dokumentacija.

Evidencija opreme pod tlakom visoke razine opasnosti

Članak 7.

(1) Evidenciju opreme pod tlakom visoke razine opasnosti vodi ministarstvo nadležno za gospodarstvo.

(2) Ovlašteno inspekcijsko tijelo upisuje evidencijski broj dobiven od ministarstva nadležnog za gospodarstvo u Evidencijski list. Ispunjen, potpisan i ovjeren Evidencijski list opreme pod tlakom visoke razine opasnosti ovlašteno inspekcijsko tijelo dostavlja ministarstvu nadležnom za gospodarstvo i vlasniku nakon čega se ista upisuje u evidenciju opreme pod tlakom. Sve naknadne promjene u Evidencijskom listu mogu se provesti samo od strane ovlaštenog inspekcijskog tijela, koje o tome treba obavijestiti ministarstvo nadležno za gospodarstvo.

(3) Kod aparata za gašenje požara i boca za opremu za disanje vlasnik/korisnik izrađuje zbirni popis opreme u kojem treba navesti sve relevantne podatke sukladno tablici Popis boca, iz Dodatka IV. ovoga Pravilnika. Ovlašteno inspekcijsko tijelo upisuje evidencijski broj na zbirni popis boca svakog vlasnika/korisnika te ga dostavlja ministarstvu nadležnom za gospodarstvo.

(4) Evidencija za opremu pod tlakom u uporabi vodi se na temelju izdanih Evidencijskih listova, certifikata i knjiga o pregledima parnog – vrelovodnog kotla, certifikata i knjiga o pregledima posuda pod tlakom, certifikata i knjiga o pregledima posuda koje rade pod tlakom i Očevidnika o pregledima opreme pod tlakom visoke razine opasnosti, na kojima su upisani brojevi glavne knjige i evidencijski brojevi, pod kojima se vode stručni i tehnički podaci, odnosno čuva pripadajuća dokumentacija opreme pod tlakom u arhivu ministarstva nadležnog za gospodarstvo.

(5) Certifikati, knjige i Očevidnici o pregledima navedeni u stavku 4. ovog članka vrijede do dana isteka njihove valjanosti, odnosno do dana isteka važenja roka zadnjeg pregleda i vlasnik opreme pod tlakom dužan je iste čuvati dok je oprema pod tlakom u uporabi.

Dokumentacija opreme pod tlakom visoke razine opasnosti

Članak 8.

(1) Dokumentacija opreme pod tlakom visoke razine opasnosti sadrži sve potrebne podatke za identifikaciju opreme i obuhvaća:

1. Evidencijski list opreme pod tlakom visoke razine opasnosti propisan u Dodatku IV. ovoga Pravilnika,

2. Isprave o sukladnosti opreme pod tlakom s bitnim sigurnosnim zahtjevima iz jednog od pravilnika navedenih u članku 1. stavku 3. ovoga Pravilnika,

3. Tehničku dokumentaciju dobivenu od proizvođača predmetne opreme pod tlakom, kako je definirano u točki 3.4. Dodatka I. Pravilnika o tlačnoj opremi (»Narodne novine«, broj 79/2016),

4. Tehničku dokumentaciju tehnološke cjeline u kojem se predmetna oprema pod tlakom nalazi, ukoliko je primjenjivo,

5. Poseban program periodičkih pregleda opreme pod tlakom visoke razine opasnosti za opremu sa specifičnim zahtjevima uporabe,

6. Očevidnik pregleda opreme pod tlakom visoke razine opasnosti tijekom uporabe, propisan u Dodatku IV. ovoga Pravilnika, koji sadržava podatke o:

– Prvom pregledu

– Redovnim pregledima

– Izvanrednim pregledima

– Pregledima prije ponovnog stavljanja u uporabu,

7. Dodatnu dokumentaciju s podacima o svim ostalim aktivnostima i zahvatima na predmetnoj opremi pod tlakom u tijeku njezine uporabe, a posebno o:

– Rekonstrukcijama i sanacijama,

– Stavljanju opreme izvan pogona duže od jedne godine,

– Preseljenju opreme na drugu lokaciju,

– Promjenama u sigurnosnim zahtjevima,

– Izmjenama i dopunama programa periodičkih pregleda,

– Kvarovima i popravcima koji bi mogli utjecati na sigurnost i kompletnost predmetne opreme pod tlakom,

8. Iznimno kod aparata za gašenje požara i boca za opremu za disanje tehnička dokumentacija obuhvaća:

– Zbirni popis boca s evidencijskim brojevima

– Isprave o sukladnosti opreme pod tlakom s bitnim sigurnosnim zahtjevima iz jednog od pravilnika navedenih u članku 1. stavku 3. ovoga Pravilnika,

– Tehničke upute za uporabu i održavanje

– Zapisnike o obavljenim pregledima

(2) Posebnom programu periodičkih pregleda iz stavka 1. točke 5. ovog članka podvrgava se oprema pod tlakom koja se radi posebnosti uvjeta rada i tehničke složenosti ne može pregledavati prema redovnom programu periodičkih pregleda. Poseban program periodičkih pregleda definira proizvođač opreme pod tlakom i u njemu propisuje opseg i rokove periodičkih pregleda. U posebnim uvjetima uporabe opreme pod tlakom vlasnik/korisnik može predložiti izmjene programa periodičkih pregleda, a ovlašteno inspekcijsko tijelo mora takav program potvrditi ili odbaciti uz posebno obrazloženje.

(3) Kompletnu dokumentaciju o opremi pod tlakom visoke razine opasnosti dužan je voditi vlasnik. Dokumentacija se čuva odvojeno za svaku jedinicu opreme pod tlakom koja ima svoj evidencijski broj.

(4) Vlasnik/korisnik mora, na zahtjev, predočiti dokumentaciju nadležnom inspekcijskom tijelu.